

TURKEY RIGHTS MONITOR

Uitgave 142 | 6-12 maart 2023

(De links naar bijbehorende bronnen zijn te vinden op de Engelstalige versie.)

WILLEKEURIGE DETENTIE EN ARRESTATIE

In de loop van de week hebben openbare aanklagers de detentie van ten minste 45 personen bevolen wegens vermeende banden met de Gülen-beweging. In oktober 2020 werd in een advies van de VN-werkgroep inzake willekeurige detentie (WGAD) gesteld dat het op grote schaal of systematisch opsluiten van personen die banden zouden hebben met de groep, kan neerkomen op misdaden tegen de menselijkheid. Solidarity with OTHERS heeft een gedetailleerde database samengesteld om de aan Gülen gelinkte massale detenties sinds een mislukte staatsgreep in juli 2016 te monitoren.

GEDWONGEN VERDWIJNINGEN

Er is deze week geen nieuws naar buiten gekomen over Yusuf Bilge Tunç, een voormalige werknemer uit de publieke sector die tijdens de noodtoestand van 2016-2018 bij wetsdecreet uit zijn baan is ontslagen en die op 6 augustus 2019 als vermist is opgegeven. Hij is een van de laatste personen in een reeks van vermoedelijke gedwongen verdwijningen van regeringscritici sinds 2016.

8 maart: Azad Aktaş, een man die in Diyarbakır woont, werd korte tijd ontvoerd door politieagenten in burger en gedwongen om informant voor de autoriteiten te worden.

VRIJHEID VAN VERGADERING EN VERENIGING

7 maart: De politie in Şanlıurfa arresteerde kort acht mensen die protesteerden tegen een incident van anti-Koerdisch racisme tijdens een voetbalwedstrijd.

8 maart: Het kantoor van een districts-gouverneur in İstanbul verbood demonstraties rond het beroemde Taksim-plein in de aanloop naar Internationale Vrouwendag. De politie kwam met geweld tussenbeide in een vrouwenrechtenmars die ondanks het verbod werd gehouden, waarbij ten minste 22 activisten werden vastgehouden.

11 maart: De politie in İstanbul arresteerde de socialistische activisten Adnan Özcan en Kalender Polat die een herdenkingsevenement aan het promoten waren.

VRIJHEID VAN MENINGSUITING EN MEDIA

6 maart: Een rechtbank in Mersin besliste de toegang te blokkeren tot ten minste drie nieuwsberichten over beschuldigingen dat tweedehandskleding die aan slachtoffers van de aardbeving was geschonken, door de Rode Halve Maan aan een particulier bedrijf was verkocht.

6 maart: Een rechtbank in İstanbul besliste de toegang te blokkeren tot ten minste zes nieuwsberichten over een bedrijf dat snelwegen aanlegde die tijdens de aardbevingen van februari zwaar werden verwoest.

6 maart: Een rechtbank in Ankara beslist om de toegang tot een nieuwsbericht over beschuldigingen van wanbeheer in door aardbevingen getroffen gebieden te blokkeren.

6 maart: Een rechtbank in İstanbul besliste om de toegang tot de website van Marti, een scooterdeelbedrijf, te blokkeren.

7 maart: Een rechtbank in Rize sprak een voorwaardelijke gevangenisstraf van twee jaar uit aan journalist Gençağa Karafazlı op beschuldiging van schending van het recht op privéleven, voor het rapporteren van beschuldigingen van

seksuele intimidatie waarbij een academicus betrokken was.

7 maart: Aanklagers van Konya klaagden de Koerdische journalisten Dilan Babat en Fırat Can Arslan aan op beschuldigingen van terrorisme wegens het verslaan van de begrafenis van een in Irak vermoorde collega.

7 maart: Een rechtbank in Bursa legde advocaat Umut Beyaz een geldboete op wegens belediging van de minister van Justitie op sociale media.

8 maart: De politie in Istanbul arresteerde journalisten Gaye Şeyma Can en Buse Söğütlü die verslag deden van een vrouwenrechtenmars ter gelegenheid van Internationale Vrouwendag.

9 maart: De politie in Ankara hield de journalist Fırat Bulut kort vast op beschuldiging van het verspreiden van valse informatie vanwege zijn berichtgeving over de aardbevingen.

9 maart: De politie in Istanbul arresteerde de in Duitsland wonende Koerdische muzikant Ali Baran kort op beschuldiging van terrorisme bij zijn aankomst op de luchthaven. Baran werd vrijgelaten met een reisverbod.

9 maart: Een rechtbank in Istanbul sprak twee afzonderlijke gevangenisstraffen van 11 maanden en 20 dagen uit aan muzikant Kutsal Evcimen op beschuldiging van belediging van de president en de minister van Binnenlandse Zaken op sociale media. De rechtbank zette de straffen later om in geldboetes.

9 maart: De politie in Izmir arresteerde activist Sevde Ünal kort op beschuldiging van belediging van de president, omdat hij tijdens een vrouwenrechtenmars een spandoek bij zich had waarin hij de president bekritiseerde.

9 maart: De Hoge Raad voor Radio en Televisie (RTÜK), de omroepregulator, legde geldboetes en een uitzendverbod op aan de stations Habertürk TV en Flash Haber vanwege hun berichtgeving over de aardbevingen van februari.

9 maart: Een rechtbank in Tekirdağ oordeelde de toegang te blokkeren tot ten minste zeven nieuwsberichten over beschuldigingen van corruptie waarbij een districtsburgemeester betrokken was.

11 maart: De politie in Hatay hield filmregisseur Orhan Eskiköy kort vast tijdens het filmen in door aardbevingen getroffen gebieden.

12 maart: Het directoraat-generaal Veiligheid (EGM) kondigde aan dat in totaal 179 mensen werden vastgehouden vanwege hun "provocerende" posts op sociale media over de aardbevingen, tegen 152 vorige week.

MENSENRECHTENVERDEDIGERS

8 maart: Een rechtbank in Istanbul begon met het nieuwe proces tegen 11 mensenrechtenverdedigers, onder wie advocaat voor vluchtelingenrechten en erevoorzitter van Taner Kılıç, de Turkse afdeling van Amnesty International, wiens aan terrorisme gerelateerde veroordelingen werden vernietigd door het Hoogerechtshof van Beroep.

ONAFHANKELIJKHEID VAN DE RECHTERLIJKE MACHT EN RECHTSSTAAT

7 maart: Het Europees Hof voor de Rechten van de Mens beschuldigde Turkije van zijn weigering om binnenlandse juridische klachten in overweging te nemen van actrice Berrak Tüzünataç, die in het geheim bij haar thuis werd gefilmd door een televisiestation. De rechtbank zei dat Turkije het recht op privéleven van Tüzünataç niet heeft beschermd.

8 maart: Slachtoffers van aardbevingen die eerder bij wetsdecreten werden ontslagen uit banen in de publieke sector, werden naar verluidt gediscrimineerd in tijdelijke onderkomens die door de autoriteiten waren verstrekt.

11 maart: Een Turkse bank bevroor een voorschot betaald aan advocaat Levent Mazilgüney op grond van terrorismefinanciering, omdat de cliënt op de "terrorist wanted list" van het ministerie van Binnenlandse Zaken staat.

KOERDISCHE MINDERHEID

7 maart: Aanklagers van Konya klaagden de Koerdische journalisten Dilan Babat en Fırat Can Arslan aan op beschuldigingen van terrorisme wegens het verslaan van de begrafenis van een in Irak vermoorde collega.

9 maart: Het Grondwettelijk Hof heft een bevroering op van staatsfondsen die zijn toegewezen aan de pro-Koerdische HDP. De rechtbank had de bevroering in januari opgelegd omdat de partij banden zou hebben met terrorisme.

11 maart: Voormalig HDP-parlementslid İbrahim Binici werd vastgehouden en gearresteerd in Ankara nadat zijn aan terrorisme gerelateerde gevangenisstraf van twee jaar en zes maanden was bevestigd door hoven van beroep.

ANDERE MINDERHEDEN

12 maart: Transvrouw Selin Cığerci was het doelwit van een poging tot aanslag in Konya.

GEVANGENISOMSTANDIGHEDEN

7 maart: Een vrouwegevangenis in Ankara weigert humanitaire hulp te sturen die door gevangenen is ingezameld voor slachtoffers van de aardbeving.

8 maart: De autoriteiten brengen gevangene Ahmet Kaya een exorbitant bedrag in rekening voor een noodzakelijke operatie. Kaya's ribben waren gebroken als gevolg van een incident van mishandeling in een Van-gevangenis.

8 maart: Een Balıkesir-gevangenis belemmerde de ziekenhuisopname van gevangenen die weigerden mondonderzoek te ondergaan.

11 maart: Rechtengroepen melden overbevolking in een Manisa-gevangenis.

12 maart: Een gevangenis in Kütahya beperkt de dagelijkse watervoorziening van gedetineerden.

VLUCHTELINGEN EN MIGRANTEN

8 maart: Beveiligingsagenten in Kahramanmaraş hebben met geweld negen Syrische slachtoffers van de aardbeving verdreven die in tenten verbleven.

FOLTERING EN MISHANDELING

7 maart: De Mensenrechtenstichting van Turkije (TİHV) meldde dat ten minste 17 mensen werden mishandeld door veiligheidsagenten in door aardbevingen getroffen provincies.

7 maart: De bewakers in een gevangenis in Istanbul beschadigen persoonlijke spullen van gevangenen tijdens een doorzoeking van de afdeling.

9 maart: De bewakers in een Şanlıurfa-gevangenis doorzochten twee ouderen (Mehmet Samur en Adle Samur) die werden gearresteerd.

9 maart: De bewakers in een Kocaeli-gevangenis mishandelden de gevangenen Hasbi Aydemir en Ramazan Benice fysiek en verbaal.

9 maart: De bewakers in een Gaziantep-gevangenis doorzochten Umut Polat, een socialistische activist die werd vastgehouden en gearresteerd terwijl hij hielp bij noodhulp na de aardbevingen.

10 maart: Een Erzincan-gevangenis beperkte willekeurig de rechten van politieke gevangenen en weigerde hun brieven naar een parlementslid te sturen waarin ze klaagden over de mishandeling die ze ondergingen.

11 maart: De bewakers in een Kayseri-gevangenis mishandelden de gehandicapte gevangene Şaban Kaygusuz en belemmerden zijn ziekenhuisopname.

11 maart: De bewakers in een Erzincan-gevangenis doorzochten gedetineerden die uit andere faciliteiten waren overgeplaatst.

TRANSNATIONALE REPRESSIE

7 maart: De Nationale Inlichtingenorganisatie (MİT) bevestigde in haar jaarverslag dat het operaties in het buitenland uitvoerde voor de gedwongen terugkeer van meer dan 100 mensen met vermeende banden met de Gülen-beweging.

VROUWENRECHTEN

6 maart: Rechtengroepen meldten ter gelegenheid van Internationale Vrouwendag dat in 2022 in Turkije ten minste 327 vrouwen het slachtoffer waren van femicide. Een parlementslid van de oppositie kondigde aan dat ten minste 603 vrouwen door mannen zijn vermoord sinds de terugtrekking van Turkije uit het Verdrag van Istanbul inzake huiselijk geweld.